

V Bruselu dne 14.10.2020
SWD(2020) 902 draft

CORRIGENDUM

This document corrects document SWD(2020) 902 final of 14.10.2020.

- Modifications are introduced in Annex 1 of the report, regarding specifically values and annotations in tables 1 and 2.

- Minor editorial changes throughout the document.

The text shall read as follows :

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Posouzení konečného integrovaného vnitrostátního plánu Česka v oblasti energetiky a klimatu

Obsah

1. SUMMARY	2
2. FINALISATION OF THE PLAN AND CONSIDERATION OF COMMISSION RECOMMENDATIONS	4
Preparation and submission of the final plan	4
Consideration of Commission recommendations	5
3. ASSESSMENT OF THE AMBITION OF OBJECTIVES, TARGETS AND CONTRIBUTIONS AND OF THE IMPACT OF SUPPORTING POLICIES AND MEASURES	8
Decarbonisation	8
Greenhouse gas emissions and removals	8
Renewable energy sources	10
Energy efficiency	11
Energy security	13
Internal energy market	13
Research, innovation and competitiveness	14
4. COHERENCE, POLICY INTERACTIONS AND INVESTMENTS.....	14
5. GUIDANCE ON THE IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL ENERGY AND CLIMATE PLAN AND THE LINK TO THE RECOVERY FROM THE COVID-19 CRISIS	17
Guidance on the implementation of the national energy and climate plan.....	18
Link to the recovery from the COVID-19 crisis	21
ANNEX I: POTENTIAL FUNDING FROM EU SOURCES TO CZECHIA, 2021-2027	23
Table 1: EU funds available, 2021-2027: commitments, EUR billion.....	23
Table 2: EU funds available to all Member States, 2021-2027, EUR billion.....	24
ANNEX II – DETAILED ASSESSMENT OF HOW COMMISSION RECOMMENDATIONS HAVE BEEN ADDRESSED.....	25

1. SHRNU TÍ

Konečný integrovaný vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu¹ stanoví cíl snížit celkové emise skleníkových plynů do roku 2030 o 44 milionů tun, což odpovídá 30% snížení oproti roku 2005 a znamená podobnou úroveň ambicí. Na základě nařízení o „sdílení úsilí“ má Česko závazný vnitrostátní cíl v oblasti **emisí skleníkových plynů**, na něž se nevztahuje systém EU pro obchodování s emisemi (EU ETS), pro rok 2030, a to –14 % oproti roku 2005. Zatímco se stávajícími opatřeními bude snížení emisí podle prognózy odpovídat 12,5 %, s dodatečnými opatřeními by závazný vnitrostátní cíl na základě nařízení o „sdílení úsilí“ mohl být dosažen jen v případě splnění závazku týkajícího se LULUCF. Dlouhodobým vnitrostátním cílem je snížit emise skleníkových plynů do roku 2050 o 80 %, jak je stanoveno ve vnitrostátní dlouhodobé strategii. Hlavní politická opatření k dosažení cíle pro rok 2030 zahrnují podporu elektromobility a udržitelné dopravy a motivování k renovaci budov. Pokud jde o příspěvek odvětví využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (**LULUCF**), očekává se s dodatečnými opatřeními nižší míra pohlcování než s těmi stávajícími, a to kvůli rozsáhlejšímu využívání bioenergie, a podle plánu je vzhledem k platným pravidlům započítávání nepravděpodobné, že by Česko generovalo kredity, které by mohlo využít k zajištění souladu s nařízením o „sdílení úsilí“.

Příspěvek Česka ke splnění cíle EU v oblasti **obnovitelných zdrojů energie** do roku 2030 činí 22 % hrubé konečné spotřeby v roce 2030. Jedná se o nárůst o 1,2 procentního bodu v porovnání s návrhem plánu, ale přesto je tento cíl považován za málo ambiciózní, neboť je nižší než podíl ve výši 23 % do roku 2030, který vyplývá ze vzorce uvedeného v příloze II nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu (dále jen „nařízení o správě“). Česko plánuje zvýšení podílu spotřeby energie z obnovitelných zdrojů na úroveň 16,9 % do roku 2030, což ve srovnání s obdobím 2010–2018 představuje značné zpomalení, a to navzdory významnému snížení nákladů v oblasti výroby ve větrných a fotovoltaických elektrárnách a rostoucí úloze obnovitelných zdrojů při elektrifikaci jiných odvětví. Pokud jde o vytápění a chlazení, Česko plánuje zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů o 1,0 procentní bod ročně. Je to méně než orientační 1,1 procentního bodu podle směrnice (EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (dále jen „směrnice o obnovitelných zdrojích energie“).

Pokud jde o **energetickou účinnost**, příspěvek Česka k dosažení cíle EU představuje spotřeba energie na úrovni 41,4 Mtoe (spotřeba primární energie) a 23,7 Mtoe (konečná spotřeba energie). První číslo odráží nízkou úroveň ambicí, zatímco druhé číslo mírnou úroveň ambicí². Pro Česko představuje kumulativní cíl v souladu s článkem 7 směrnice o energetické účinnosti 11,03 Mtoe (462 PJ). Politická opatření k dosažení cíle v oblasti energetické účinnosti jsou jasně popsána, ale je stále nejasné, zda jsou plánovaná opatření dostačující k dosažení požadovaných úspor do roku 2030. Zásada „energetická účinnost v první řadě“ není výslovně uplatňována. Česko ve svém konečném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu poskytlo určité informace ohledně energetické účinnosti budov, včetně cíle zvýšit hloubku a míru renovací. Předložilo svou dlouhodobou strategii renovací³.

¹ Komise tato posouzení týkající se jednotlivých zemí zveřejňuje spolu se zprávou o stavu energetické unie za rok 2020 (COM(2020) 950) podle článku 13 nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

² V souladu s metodikou popsanou v dokumentu SWD(2019) 212 final.

³ Česko předložilo dlouhodobou strategii renovací na základě článku 2a směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov dne 16. června 2020. Toto posouzení je však založeno jen na aspektech

Česko ve svém plánu stanovilo cíl v oblasti **energetické bezpečnosti** udržet dovozní závislost nepřesahující 65 % do roku 2030 a 70 % do roku 2040. Pokud jde o **vnitřní trh s energií**, v plánu je popsána zamýšlená reforma odvětví elektrické energie, jakož i některá opatření zaměřená na významnou podporu lepší integrace obnovitelných zdrojů a aktivní úlohy prozumentů a spotřebitelů. Existují plány ke zvýšení úrovně **propojitelnosti** elektroenergetických soustav alespoň na 30 % do roku 2030, což značně převyšuje cíl EU, tedy 15 % do roku 2030.

Česko nemá žádné specifické kvantifikovatelné cíle v oblasti státního **výzkumu, vývoje a inovací**, které by přímo souvisely s cíli energetické unie. Oblasti výzkumu související s energetikou a klimatem jsou pokryty v rámci obecných priorit vnitrostátního výzkumu.

Česko neposkytlo žádné informace ohledně celkové výše **investic**, které potřebuje k provádění vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu v období 2021–2030. Plán ovšem obsahuje informace ohledně investic, jež země potřebuje v oblastech energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti a infrastruktury, včetně rozvoje přenosové soustavy. Jako zdroje financování jsou zvažovány unijní zdroje financování, příjmy plynoucí z ETS a dodatečně rozpočtové prostředky. Není k dispozici žádné posouzení dopadů plánovaných politik a opatření.

Konečný plán obsahuje seznam **dotací na** obnovitelné zdroje energie a **fosilní paliva**. Seznam do značné míry odpovídá kategoriím dotací vymezeným v nedávno vypracovaných analýzách Komise zaměřených na dotace v oblasti energetiky. Plán neobsahuje žádné konkrétní číselné údaje týkající se dotací na fosilní paliva, přestože nedávno vypracované analýzy Komise zaměřené na dotace v oblasti energetiky jejich odhady obsahovaly.

Konečný plán se konkrétně zabývá interakcemi s politikou týkající se **kvality ovzduší a emisí do ovzduší** a odkazuje na národní program omezování znečištění ovzduší na základě směrnice, která stanoví národní závazky ke snížení emisí⁴. Plán dále obsahuje emisní prognózy pro pět znečišťujících látek, které uvedená směrnice upravuje, a to v souladu s doporučením k návrhu vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, avšak vztah mezi scénáři popsány v daném hodnocení a plánem jako celkem není zcela jasný.

Pokud jde o **spravedlivou transformaci**, plán představuje program RESTART, který má podpořit restrukturalizaci českých uhelných regionů. Pilíři programu jsou podnikání a inovace, přímé investice, výzkum a vývoj, lidské zdroje, sociální stabilizace, infrastruktura a životní prostředí. Plán však neobsahuje posouzení sociálního a ekonomického dopadu transformace a jejího dopadu v oblasti dovedností. Program byl posílen zřízením Uhlé komise, jejímž úkolem je vypracovat plán přechodu od uhlí ke klimaticky neutrální ekonomice.

Česko odkazuje na probíhající činnost zaměřenou na definování **energetické chudoby**. Míru energetické chudoby považuje za velmi nízkou, domnívá se, že už ji řeší obecná sociální opatření a nenavrhuje v této fázi žádná konkrétní opatření.

Konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu obsahuje **několik příkladů osvědčených postupů**. Konkrétně je cílem plánu zajistit, aby cíle, politiky a opatření v oblasti

souvisejících s budovami, které jsou obsaženy v konečném vnitrostátní plánu v oblasti energetiky a klimatu.

⁴ Směrnice (EU) 2016/2284.

energetiky a klimatu byly v souladu s cíli v oblastech ochrany krajiny, kvality ovzduší, snížení emisí látek znečišťujících ovzduší, kvality vodních útvarů, ochrany biologické rozmanitosti a ochrany půdy. Kromě toho plán začleňuje podporu rozvoje ekologického zemědělství za účelem omezení používání minerálních hnojiv a ochrany biologické rozmanitosti v rámci obhospodařování lesů, například upřednostněním autochtonních druhů a upozorněním na rizika spojená se zvyšováním podílu bioenergie ve skladbě zdrojů energie.

Přehled hlavních cílů a příspěvků

Tabulka níže obsahuje cíle a příspěvky Česka podle nařízení o správě⁵:

	Vnitrostátní cíle a příspěvky	Poslední dostupné údaje	2020	2030	Posouzení úrovně ambicí pro rok 2030
	Závazný cíl pro emise skleníkových plynů v porovnání s rokem 2005 podle nařízení o sdílení úsilí (%)	4 % (2018)	9 %	-14 %	Jako v nařízení o „sdílení úsilí“
	Vnitrostátní cíl/příspěvek pro energii z obnovitelných zdrojů: Podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie (%)	15 % (2018)	13 %	22 %	nedostatečně ambiciózní (výsledkem vzorce z nařízení o sdílení úsilí je 23 %)
	Vnitrostátní příspěvek k energetické účinnosti: Spotřeba primární energie (Mtoe) Konečná spotřeba energie (Mtoe)	40,4 (2018) 25,3 (2018)	43,3 23,9	41,43 23,65	Nízká Mírná
	Úroveň propojitelnosti elektroenergetických soustav (%)	26,6 % (2018)	29,6 %	44,1 %	Není k dispozici

Zdroje: Evropská komise, *Energetická statistika, Protokoly týkající se energetiky: země EU, evropský semestr podle jednotlivých zemí, integrovaný vnitrostátní plán Česka v oblasti energetiky a klimatu.*

2. DOKONČENÍ PLÁNU A ZOHLEDNĚNÍ DOPORUČENÍ KOMISE

Příprava a předložení konečného plánu

Česko svůj konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu **předalo** Komisi dne 22. ledna 2020.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013.

Dne 11. listopadu 2019 byla zahájena **veřejná konzultace** na téma konečného plánu v oblasti energetiky a klimatu. Stalo se tak zveřejněním plánu na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Česko neposkytlo shrnutí postojů veřejnosti ani informace ohledně toho, jak byly zohledněny v konečném plánu, avšak uvádí, že tyto materiály jsou dostupné na vyžádání. Strategické dokumenty, z nichž politiky a opatření uvedené v plánu vycházejí, byly předmětem strategického posouzení vlivu na životní prostředí. Česko však neprovedlo žádné strategické posouzení vlivů vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu na životní prostředí, což směrnice 2001/42/ES vyžaduje.

Česko během přípravy vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu konzultovalo se sousedními zeměmi. Vnitrostátní plán projednalo s ostatními zeměmi Visegrádské skupiny (Polsko, Slovensko a Maďarsko) a s Rakouskem. K okomentování návrhu svého plánu vyzvalo také všechny ostatní členské státy EU⁶. V rámci následné konzultace však žádné připomínky neobdrželo.

Zohlednění doporučení Komise

V červnu 2019 vydala Komise deset doporučení k návrhu vnitrostátního plánu Česka v oblasti energetiky a klimatu pro návazný konečný plán⁷. Příloha II tohoto pracovního dokumentu útvarů podrobně popisuje, jak byly tyto různé aspekty v konečném plánu zohledněny. Celkově vzato konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu **částečně zohledňuje** většinu doporučení Komise. Níže jsou uvedeny hlavní změny v konečném plánu.

Pokud jde o **obnovitelné zdroje energie**, Česko **částečně zohlednilo** doporučení zvýšit příspěvek alespoň na 23 %, uvést orientační trajektorii, předložit podrobné politiky a opatření a zvýšit míru ambicí v odvětví vytápění a chlazení. Příspěvek k cíli EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 byl z 20,8 % uvedených v návrhu plánu zvýšen na 22 %. Tímto zvýšením se však nedostal na úroveň doporučenou Komisí. Orientační trajektorie je v plánu uvedena. Průměrná meziroční změna podílu obnovitelných zdrojů energie v odvětví vytápění a chlazení byla zvýšena z 0,8 procentního bodu na 1,0 procentního bodu (bez započtení odpadního tepla), což je méně než indikativní zvýšení o 1,1 procentního bodu. Česko zmiňuje, že nová opatření v oblasti obnovitelných zdrojů energie budou zavedena v rámci probíhajícího přezkumu zákona pro tuto oblast (podpora formou sazeb pro malé zdroje, aukce pro zdroje a nové formy podpory odvětvových cílů, obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení a biometanu). Není však jasné, zda by po několika letech stagnace bylo dostačující urychlit zavádění například budováním dostačujících kapacit v oblasti geotermální energie, které v současné době chybí, nebo navýšením fotovoltaické kapacity v průběhu příštího desetiletí o 2 GW, aniž by byla poskytnuta zvláštní podpora nebo oznámeny budoucí aukce. V současné době stále není poskytována podpora obnovitelných zdrojů energie s výkonem převyšujícím 10 kW (mimo bioenergii) a Česko ve svém konečném plánu dostatečně neobjasnilo budoucí podmínky nabídkových řízení a investic. Nejsou stanovena žádná opatření týkající se podpůrného rámce pro samospotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů, soukromoprávní dohody o nákupu, zjednodušení přístupu k distribuční soustavě nebo pro podporu společenství pro obnovitelné zdroje. Řada zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů spěje ke konci období

⁶ Dne 23. srpna 2019 Česko zveřejnilo návrh svého vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu pro účely regionálních konzultací s termínem 15. října 2019 a všechny členské státy náležitě informovalo.

⁷ Doporučení Komise ze dne 18. června 2019 k návrhu integrovaného vnitrostátního plánu Česka v oblasti energetiky a klimatu pokrývajícího období 2021–2030, C/2019/4403.

poskytování podpory, ale nebyla stanovena žádná politická opatření pro jejich modernizaci. Celkově vzato struktura odvětvového cíle zřejmě podceňuje nákladovou konkurenceschopnost výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů pomocí vyspělých technologií, např. solární a větrné, a dekarbonizace dopravy a odvětví vytápění a chlazení. Namísto toho se spoléhá na výrazné zvýšení podílu bioenergie, obzvláště v oblasti vytápění.

Pokud jde o **energetickou účinnost**, Česko **nezohlednilo** doporučení týkající se zvýšení míry ambicí a uvedení nových opatření. Svůj příspěvek nezvýšilo a úrovně spotřeby primární energie jsou dokonce vyšší než v návrhu plánu. Ačkoli Česko své politiky do jisté míry vyjasnilo, neučinilo tak v rozsahu, který požaduje příloha III nařízení o správě. Co se týče budov, konečný plán neobsahuje dlouhodobou strategii renovací, ale obsahuje určité dodatečné informace.

Pokud jde o **energetickou bezpečnost**, Česko **částečně zohlednilo** doporučení uvést prognózy ohledně budoucí skladby zdrojů energie a související opatření a podrobně popsat opatření ke snížení své energetické závislosti a k zajištění diverzifikace dovozu zemního plynu. Konkrétně Česko zvažilo dopad zvýšeného dovozu energie, která ve skladbě zdrojů energie nahrazuje hnědé a černé uhlí, a potenciální úlohu plynů z obnovitelných zdrojů. Nebyla však uvedena žádná opatření k zajištění možnosti jejich vstupu na trh (týkající se např. infrastruktury).

Pokud jde o **vnitřní trh s energií**, Česko **do značné míry zohlednilo** doporučení definovat své cíle a opatření v oblasti integrace trhu a posoudit opatření související s rozvojem hospodářské soutěže. Plán uvádí opatření k reformě trhu s elektřinou, na podporu integrace obnovitelných zdrojů energie a na podporu prozumentů a spotřebitelů.

Česko **částečně zohlednilo** doporučení objasnit vnitrostátní cíle a cíle financování a konkretizovat opatření v oblasti **výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti**. Cíle v oblasti výzkumu a inovací nezahrnují konkrétní lhůtu ani kvantifikované cíle a nejsou podloženy konkrétními politikami a opatřeními.

Česko **částečně zohlednilo** doporučení prohloubit stávající **regionální spolupráci**. V průběhu dokončování integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu proběhlo několik jednání s ostatními zeměmi EU a byly vymezeny oblasti pro budoucí spolupráci. Žádná konkrétní témata, opatření či plánovaná budoucí spolupráce však popsány nebyly.

Pokud jde o **investiční potřeby** a mechanismy a zdroje financování ke zvýšení objemu investic, Česko **do značné míry zohlednilo** doporučení uvést obecný přehled investičních potřeb, začlenit financování a zvážit nákladově efektivní převody podle nařízení (EU) 2018/842. Česko poskytlo zejména odhady investičních potřeb v oblastech energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti a infrastruktury. Chybí však podrobnější výpočet rozpočtu, aby byl splněn článek 3 směrnice o energetické účinnosti.

Česko **částečně zohlednilo** doporučení uvést přijatá opatření a plány v souvislosti s **postupným rušením energetických dotací, zvláště dotací na fosilní paliva**. Ačkoli plán obsahuje seznam dotací na obnovitelné zdroje energie, energetickou účinnost a fosilní paliva, neuvádí žádné informace ohledně opatření či plánů v souvislosti s postupným rušením dotací na fosilní paliva. Plán uvádí, že Česko nezamýšlí systematicky rušit dotace, které jsou klíčem ke splnění cílů EU v oblasti ochrany klimatu. Na některé z těchto dotací, například na dotace na kotle na biomasu, které používají i uhlí, lze však nahlížet jako na nepřímé dotace na fosilní paliva.

Česko **do značné míry zohlednilo** doporučení doplnit **analýzu kvality ovzduší**. Integrovaný vnitrostátní plán obsahuje prognózy emisí do ovzduší i souvislosti s národním programem

omezování znečištění ovzduší vypracovaným na základě směrnice, která stanoví národní závazky ke snížení emisí⁸.

A konečně Česko **částečně zohlednilo** doporučení lépe integrovat aspekty **spravedlivé transformace**. Bylo poskytnuto několik dodatečných informací o projektu RESTART pro uhelné regiony, ovšem bez dodatečného posouzení dopadů. Česko sice právě pracuje na vymezení kritérií energetické chudoby, ale nejsou k dispozici žádné informace o jakýchkoli politikách či opatřeních v této oblasti.

Propojení s evropským semestrem

V souvislosti s rámcem evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik v celé EU a zprávou o Česku z roku 2019⁹ Česko obdrželo jedno doporučení¹⁰ týkající se klimatu a energie a bylo vyzváno, aby se zaměřilo „v rámci investiční hospodářské politiky na dopravu, a zejména její udržitelnost, na digitální infrastrukturu a na přechod na nízkouhlíkové hospodářství a transformaci energetiky včetně zvýšení energetické účinnosti, a to s ohledem na regionální rozdíly“. Ve zprávě o Česku z roku 2020¹¹, která byla přijata dne 20. února 2020, Komise dospěla k závěru, že Česko v souvislosti s uvedeným doporučením dosáhlo jen omezeného pokroku. Ve zprávě se uvádí, že zatímco Česko doporučení ve svém plánu podporuje, neuvádí žádné konkrétní podrobnosti o tom, jak budou realizována.

Kvůli krizi COVID-19 byly v roce 2020 v doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru zohledněny reakce členských států na pandemii a zahrnuta doporučení na podporu hospodářského oživení. Týkala se zejména nutnosti co nejdříve předsunout veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti a podpořit soukromé investice, mimo jiné relevantními reformami, a to zejména v klíčových odvětvích s cílem podpořit ekologickou a digitální transformaci. V této souvislosti Česko obdrželo doporučení¹² zdůrazňující význam zaměření investic na „ekologickou a digitální transformaci, na čistou a účinnou výrobu a využívání energie a na udržitelnou dopravní infrastrukturu, a to mimo jiné v uhelných regionech. Zajistit inovativním podnikům přístup k financování a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje.“

Nařízení o správě vyžaduje, aby členské státy zajistily, že jejich vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu zohledňují nejnovější doporučení pro jednotlivé země vydaná v rámci evropského semestru. Vnitrostátní plán Česka v oblasti energetiky a klimatu má potenciál podpořit provádění doporučení evropského semestru, jelikož vymezuje investiční potřeby a finanční zdroje k jejich uspokojení.

⁸ Směrnice (EU) 2016/2284.

⁹ V příloze D zprávy o Česku z roku 2019 jsou také stanoveny prioritní investice pro politiku soudržnosti pro období 2021–2027, které podstatně přispívají k přechodu na čistou energii.

¹⁰ Doporučení pro doporučení Rady k národnímu programu reforem Česka na rok 2019 a stanovisko Rady k programu stability Česka z roku 2019, COM(2019) 503 final.

¹¹ Pracovní dokument útvarů Komise, zpráva o České republice pro rok 2020, SWD/2020/502 final.

¹² Doporučení pro doporučení Rady k národnímu programu reforem Česka na rok 2020 a stanovisko Rady k programu stability Česka z roku 2020, COM(2020) 503 final.

3. POSOUZENÍ AMBICÍ CÍLŮ A PŘÍSPĚVKŮ A DOPADU PODPŮRNÝCH POLITIK A OPATŘENÍ

Dekarbonizace

Emise a pohlcování skleníkových plynů

Česko si stanovilo **vnitrostátní cíl snížit své celkové emise skleníkových plynů** do roku 2030 alespoň o 44 milionů tun ekvivalentu CO₂ v porovnání s rokem 2005, což odpovídá snížení o 30 %. Rovněž si stanovilo orientační cíle týkající se emisí skleníkových plynů ve výši 70 milionů tun ekvivalentu CO₂ v roce 2040 a 39 milionů tun ekvivalentu CO₂ v roce 2050 (snížení o 80 % oproti roku 1990).

Závazný cíl Česka ohledně **emisí skleníkových plynů, které nejsou zahrnuty do systému ETS**, pro rok 2030 je –14 % oproti roku 2005. Česko tohoto cíle hodlá dosáhnout prostřednictvím vnitrostátních opatření.

Srovnávat tyto dvě úrovně ambicí není jednoduché. Při současných politikách bude celkový cíl Česka týkající se emisí skleníkových plynů podle prognóz v konečném integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu téměř dosažen, pokud bude vyloučeno odvětví LULUCF, ale nebude dosažen v plném rozsahu. Pokud jde o emise mimo systém ETS, prognózy v oblasti sdílení úsilí odpovídají snížení emisí o 12,5 % oproti výchozímu roku 2005 podle rozhodnutí o „sdílení úsilí“¹³. Toto číslo se blíží cíli pro rok 2030 v odvětvích zahrnutých do sdíleného úsilí, ale za cílovou hodnotou mírně zaostává. Cíl týkající se celkového snížení emisí skleníkových plynů tedy zřejmě odráží podobnou úroveň ambicí.

Odhady snížení emisí skleníkových plynů ve scénářích se stávajícími opatřeními a s dodatečnými opatřeními se téměř neliší¹⁴. Co se týče emisí skleníkových plynů mimo odvětví zahrnutá do systému EU ETS, odhady s dodatečnými opatřeními odpovídají snížení o 14 % (13,5 %) oproti roku 2005, čímž je splněn závazný cíl podle nařízení o „sdílení úsilí“, pokud by byl splněn závazek nulového debitu z odvětví LULUCF.

Plán poskytuje několik informací o předpokládaném propadu v odvětví LULUCF se stávajícími a dodatečnými opatřeními (dodatečným opatřením je přechod k rozmanitějším lesům). Pokud jde o důsledky těchto odhadů pro tvorbu debitů nebo kreditů z LULUCF, v plánu nejsou uvedena žádná přesná čísla; vzhledem k předpokládanému vývoji v oblasti obhospodařované lesní půdy však z plánu vyplývá, že je nepravděpodobné, že by Česko bylo schopno vytvořit kredity z LULUCF a využít flexibilitu odvětví LULUCF ve prospěch odvětví zahrnutých do sdíleného

¹³ Aktuální výchozí hodnota pro Česko z roku 2005 podle rozhodnutí o „sdílení úsilí“ je 61,66 milionů tun, jak bylo zveřejněno v dokumentu SWD(2019) 396, přičemž bylo zohledněno rozšíření oblasti působnosti systému ETS, k němuž došlo v roce 2013. Český plán obsahuje několik hodnot emisí mimo systém ETS z roku 2005, které se mírně nebo značně liší.

¹⁴ Ve scénáři se stávajícími opatřeními jsou odhady celkového snížení emisí skleníkových plynů se započítáním odvětví LULUCF o něco vyšší než ve scénáři s dodatečnými opatřeními. To souvisí s předpokládanými emisemi v odvětví LULUCF; scénář s dodatečnými opatřeními totiž počítá se změnami věkové struktury a druhového složení lesů. Scénář bez dodatečných opatření byl vypracován pro průmyslové procesy a použití produktů nebo pro zemědělství. V rámci odvětví energetiky jsou poskytnuty odhady vývoje s dodatečnými opatřeními pro dopravu, nikoli však pro další oblasti. Pro odvětví zpracování odpadu jsou poskytnuty odhady snížení emisí s dodatečnými opatřeními. V plánu jsou počínaje tabulkou č. 72 vypočteny předpokládané emise v rámci sdíleného úsilí pro scénář s dodatečnými opatřeními, a to s ohledem na odhad emisí skleníkových plynů s dodatečnými opatřeními v Česku podle nařízení o mechanismu monitorování.

úsilí. Plán neposkytuje podobné posouzení obhospodařované orné půdy, travních porostů a mokřadů.

Česko nemá žádný cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů v odvětví **dopravy**. Ve skutečnosti emise skleníkových plynů v odvětví dopravy představují přibližně 14 % celkových emisí skleníkových plynů, ale lze předpokládat, že se toto číslo do roku 2030 zvýší. Akční plán pro čistou mobilitu má podporovat infrastrukturu pro alternativní paliva, čistou mobilitu ve veřejné dopravě (včetně elektrických autobusů) a v nákladní dopravě a rovněž nízkoemisní zóny. V plánu jsou podrobně popsána opatření na podporu alternativních paliv a rovněž se uvádí různé scénáře pro využívání **elektromobility**. Národní akční plán pro čistou mobilitu podporuje elektromobilitu a podpůrnou dobíjecí infrastrukturu. Odhaduje se, že do roku 2030 bude v provozu 220 000 až 230 000 bateriových elektrických vozidel; do roku 2025 je plánováno přibližně 6 200 dobíjecích stanic, jejichž počet by měl být do roku 2030 zvýšen na 19 000. Vzhledem k tomu, že se do roku 2030 plánuje podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výši jen 16,9 %, lze však jen omezený podíl elektřiny využívané v dopravě považovat za elektřinu z obnovitelných zdrojů. Další politiky a opatření zahrnují obecné strategie, jako je strategický plán udržitelné městské mobility nebo strategie nákladní dopravy, a doprovodná opatření. Jsou zmíněna opatření na podporu přechodu na jiný druh dopravy a inteligentních dopravních systémů, avšak nejsou poskytnuty žádné podrobné informace.

Česko neuvádí kvantitativní cíl týkající se snížení emisí v odvětví **stavebnictví**. Plán uvádí soubor opatření v tomto odvětví, která jsou spojena s dlouhodobou strategií renovací. Investice do snížení energetické náročnosti rodinných a bytových domů budou podpořeny prostřednictvím subvenčního programu „Nová zelená úsporám“ a navazujícího programu, který získává finance z výnosů z dražeb emisních povolenek v rámci systému ETS. Další programy popsané v příloze II plánu zahrnují podporu zaměřenou na zvýšení energetické účinnosti veřejných budov, služeb a průmyslu.

Plán obsahuje příspěvky i několik možných opatření v oblasti využití produktů a v odvětví **fluorovaných plynů** (politiky na úrovni EU) a v odvětví **zpracování odpadu**. Pokud však jde o fluorované plyny, omezování jejich využití je zvažováno jen v souvislosti se stávajícími opatřeními. Plán se nezabývá dopadem, který by na fluorované plyny mohla mít dodatečná opatření.

Plán se zabývá odvětvím **LULUCF a zemědělstvím** v Česku a zahrnuje politiky a opatření v obou odvětvích. Popisuje několik stávajících opatření v **zemědělství**, která mají význam i pro LULUCF a energii z obnovitelných zdrojů a která jsou podporována v rámci českého programu rozvoje venkova. Patří sem zařízení na výrobu bioplynu, obhospodařování půdy vedoucí k lepšímu zadržování dusíku a udržitelné obhospodařování. Kromě toho se plán v souvislosti s **lesnictvím** zabývá dotacemi na zalesňování zemědělské půdy, podporou na předcházení poškozování lesů a zvýšením spotřeby dřeva a výrobků ze dřeva. Zvláštní pozornost bude věnována odolnějšímu obhospodařování lesů, které bude lépe přizpůsobeno měnícím se environmentálním podmínkám.

Plán uznává zranitelnost země vůči změně klimatu a význam odolnosti vůči změně klimatu pro dosažení cílů v oblasti jejího zmírňování. Odkazuje na **adaptační** strategii Česka (přijatou v říjnu 2015) a zdůrazňuje adaptaci v souvislosti s cíli, prioritními opatřeními a úkoly. Níže jsou uvedeny identifikované prioritní oblasti, u kterých se předpokládají největší dopady změny klimatu: lesnictví, zemědělství, vodní režim v krajině a vodní hospodářství, urbanizovaná krajina, biodiverzita a ekosystémové služby, zdraví a hygiena, cestovní ruch, doprava, průmysl a energetika, mimořádné události a ochrana obyvatelstva a životního prostředí. Plán vhodným

způsobem upozorňuje na vzájemný vztah mezi biologickou rozmanitostí a přizpůsobováním se změně klimatu. Adaptační cíle jsou sice zmíněny v oddílu 3.1.3, avšak nejsou uvedeny v kapitole 2.1, kde by za normálních okolností měly být uvedeny cíle v rámci rozměru dekarbonizace včetně adaptačních cílů.

Česko svou dlouhodobou strategii oznámilo Komisi dne 20. prosince 2019. Uvádí trajektorii přechodu na nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050 s orientačním cílem 80% snížení emisí skleníkových plynů ve srovnání s rokem 1990, s vyloučením přirozených poklesů. Dlouhodobá strategie obsahuje většinu prvků podle požadavků článku 15 nařízení o správě, ale nepředstavuje žádné specifické cíle týkající se snížení emisí v jednotlivých odvětvích.

Obnovitelné zdroje energie

Plán popisuje příspěvek Česka ke splnění cíle EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030. **Podíl energie z obnovitelných zdrojů** je stanoven na 22 % hrubé konečné spotřeby energie do roku 2030. Tento cíl je považován za nedostatečně ambiciózní, neboť je nižší než podíl ve výši 23 % do roku 2030, který vyplývá ze vzorce uvedeného v příloze II nařízení o správě. Konečný plán obsahuje orientační trajektorii s hodnotami 17 % do roku 2022, 18,7 % do roku 2025 a 19,9 % do roku 2027, která splňuje všechny kontrolní body uvedeného příspěvku¹⁵.

České orgány oznámily přezkum zákona týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů, ale přiznávají, že novela nebude přijata dříve než za jeden nebo dva roky. Orgány popisují několik možných opatření, včetně podpory formou sazeb pro malé obnovitelné zdroje energie, aukcí pro zdroje obnovitelné energie a nových forem podpory pro odvětvové cíle, zdroje obnovitelné energie v odvětví vytápění a chlazení a biometan. V současné době není poskytována žádná podpora novým zařízením na výrobu energie z obnovitelných zdrojů s výkonem převyšujícím 10 kW (mimo bioenergie). Tato opatření nejsou dostatečně podrobně popsána a jejich dopady nejsou dostatečně kvantifikovány, aby bylo možné posoudit, zda budou stačit ke zvrácení současné stagnace v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, zvláště když nejsou zmíněna žádná dodatečná opatření, která by měla být zavedena během prvních let následujícího desetiletí. Nejsou uvedeny ani žádné rozpočtové údaje. Z toho důvodu je obtížné posoudit, zda jsou příslušná opatření dostačující, tj. zda povedou ke splnění cílů stanovených pro rok 2030 v oblastech fotovoltaiky, větrné elektřiny, geotermální elektřiny (v tomto případě nejsou k dispozici žádné kapacity) a vytápění nebo poměrně ambiciózního podílu pokročilých biopaliv.

Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu nezahrnuje výhledový harmonogram aukcí. Oznamuje aukční bonusy pro zdroje do 1 MW u fotovoltaické elektřiny a do 6 MW u větrné elektřiny, ale konkrétní úroveň uvedena není. Kromě toho se bonusy uplatní až po přijetí novely zákona. Jeví se tedy jako sporné, zda Česko zlepší své investiční prostředí, které stále narušují retroaktivní změny financování z minulosti.

Cílem Česka je pokrýt do roku 2030 16,9 % spotřeby **elektřiny** z obnovitelných zdrojů. To odpovídá zvýšení o 3,3 % během následujícího desetiletí, zatímco mezi lety 2010 a 2020 se podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů zdvojnásobil, a tudíž plánované zvýšení představuje výrazné zpomalení v době, kdy klíčové technologie v oblasti větrné a solární energie dosáhly srovnatelných nákladů. Předpokládá se, že ke zvýšení povede především solární energie,

¹⁵ Podle čl. 4 písm. a) bodu 2 nařízení 2018/1999.

následovaná větrnou energií a bioplynem. S ohledem na úlohu, kterou by elektřina mohla hrát při nákladově efektivní dekarbonizaci odvětví vytápění a chlazení a v odvětví dopravy, a na značné spoléhání českého integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu na rozsáhlé vytápění biomasou je plánované zvýšení podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů malé.

V oblasti **vytápění a chlazení** Česko hodlá zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů o 1,0 procentní bod ročně, bez započítání odpadního tepla. Je to méně než orientační hodnota 1,1 procentního bodu vypočítaná jako roční průměr pro období 2021–2025 a 2026–2030. Česko to vysvětluje stávajícím velkým podílem energie z obnovitelných zdrojů na vytápění (20 %) a nedostatečným prostorem pro další zvýšení podílu bioenergie bez negativního dopadu na životní prostředí a nedostatků v jiných odvětvích. Vnitrostátní plán však do roku 2030 počítá se značným zvýšením spalování biomasy. K potenciálu odpadu v souvislosti s vytápěním ovšem není přihlédnuto. Klíčovými politikami a opatřeními v odvětví vytápění a chlazení jsou zelené bonusy na biomasu a geotermální energii. V plánu jsou podrobně popsána podpůrná opatření týkající se pouze bioenergie v odvětví vytápění, politiky a opatření jsou tudíž ve vztahu k cíli považovány za nedostačující. Dálkové vytápění je v Česku rozšířené, ale nebyl vypracován žádný komplexní plán jeho dekarbonizace. Není ani uvedeno mezi prioritami plánu – například na rozdíl od zajištění dlouhodobých dodávek uhlí.

Pokud jde o cíl pro oblast **dopravy**, v souladu s požadavky článků 25 až 27 směrnice 2018/2001¹⁶ konečný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu uvádí, že obnovitelné zdroje musí do roku 2030 poskytovat 14 % energie spotřebované v dopravě, počínaje podílem ve výši 8,8 % v roce 2020. Předpokládá se, že tohoto zvýšení bude dosaženo prostřednictvím obnovitelných zdrojů elektřiny, biopaliv, biometanu a v menším rozsahu i vodíku. Fiskální opatření by podpořila mísení biopaliv s benzínem nebo naftou. Česko bude nadále dodržovat závazek uložený dodavatelům paliv. Podíl biopaliv první generace na konečné spotřebě energie nebude vyšší než 7 %. Předpokládá se, že se podíl pokročilých biopaliv do roku 2030 značně zvýší ze současné nulové úrovně na 40 % cíle pro oblast dopravy. Přestože se však očekává zvýšení počtu elektromobilů z dnešních 1 200 na 217 000 v roce 2030, v plánu nejsou popsány žádné finanční pobídky, které by tento nárůst mohly podpořit. Plán poskytuje podrobnější informace pouze o podpůrných opatřeních týkajících se biometanu v dopravě. Popsané politiky a opatření se zřejmě příliš opírají o bioenergii na úkor elektrifikace odvětví dopravy. Zvýšení podílu bioenergie by zvýšilo nároky na využití půdy a nepřispělo by k zahájení strukturální transformace odvětví dopravy.

Energetická účinnost

Česko stanovilo svůj vnitrostátní příspěvek k energetické účinnosti jako intenzitu konečné spotřeby na úrovni 0,157 MJ/CZK do roku 2030. To představuje 41,4 Mtoe (spotřeba primární energie) a 23,7 Mtoe (konečná spotřeba energie). Cíl pro rok 2030 znamená, že se konečná spotřeba energie do roku 2030 musí snížit o 9,3 % v porovnání se scénářem bez dodatečných opatření. Plán uvádí, že maximální potenciál snížit spotřebu energie v jednotlivých hospodářských odvětvích má scénář energetické účinnosti s dodatečnými opatřeními. Kromě toho Česko stanovilo vnitrostátní cíl pokrýt do roku 2040 60 % dodávek tepla kombinovanou výrobou elektřiny a tepla.

Plán poskytuje informace o politikách a opatřeních zaměřených převážně na budovy, průmysl, dopravu a veřejný sektor. Na kumulativních úsporách energie se granty a jiné finanční nástroje

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů.

mají podílet 44 %, dobrovolné dohody 32 %, fiskální opatření 4 % a regulační a informační/behaviorální opatření 20 %. Tyto politiky a opatření jsou považovány za víceméně důvěryhodné, ale ke splnění cíle nedostačující. Plán však počítá s možností zavést v budoucnu další politická opatření. Česko bude prosazovat decentralizované vytápění a využívání kombinované výroby elektřiny a tepla.

Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu uvádí, že dopady opatření budou oznámeny v souladu s článkem 7 směrnice o energetické účinnosti, ale příspěvek většiny ostatních opatření není kvantifikován. Metodika výpočtu úspor energie, včetně monitorování a ověření, je dobře popsána, je spolehlivá a je v souladu s doporučenou metodikou.

Česko uvádí, že **kumulativní úspory**, jichž má být dosaženo podle článku 7 směrnice o energetické účinnosti¹⁷, dosahují výše 11,03 Mtoe (462 PJ) při výpočtu na základě údajů Eurostatu o konečné spotřebě energie za roky 2016 a 2017. Cíl bude aktualizován, aby zohlednil údaje z roku 2018. Nebyly uplatněny žádné výjimky. Úspor bude dosaženo prostřednictvím politik, jež jsou náležitě popsány v příloze II plánu, přičemž zbývá několik otázek, které je třeba objasnit. Česko očekává, že díky těmto politikám dosáhne úspor ve výši 7,9 Mtoe (331,4 PJ). V plánu však uznává, že tohoto cíle nedosáhne bez dalších politických opatření. Dosažení tohoto cíle by se navíc mohlo zkomplikovat po ověření některých odhadů kumulativních úspor. Vzhledem k novějším údajům o ročních úsporách se některé odhady dopadů politik jeví jako nadsazené. Je kladen velký důraz na dobrovolnou dohodu, která by dosáhla třetiny cílových úspor, i když je podpořena možností zavést systém povinného zvyšování energetické účinnosti. Úspory plynoucí z dobrovolného systému jsou odhadovány na základě teoretického potenciálu uvedeného dotčenými subjekty a předpokládá se zapojení všech významných relevantních účastníků trhu. Kromě toho by dosažení cíle v oblasti úspor energie mohl bránit zpětný účinek nebo potenciální překrývání zejména fiskálních opatření a jiných programů. Vzhledem k tomu, že se předpokládá zpoždění zahájení operačních programů, očekávají se úspory nejdříve v roce 2022.

Dosažení cíle stanoveného v článku 7 směrnice o energetické účinnosti je spojeno s celkovou investicí ve výši 524,1 miliardy CZK, z čehož by 156,6 miliardy CZK pocházelo z veřejných prostředků. Zdroji finančních prostředků potřebných pro investici jsou rozpočet EU, český státní rozpočet, podniková opatření a domácnosti.

Na základě předpokladu energetické náročnosti **budov ústředních veřejných institucí** v roce 2020 si Česko stanovilo závazek dosáhnout úspor energie v neúsporných budovách těchto institucí ve výši 124 TJ do roku 2030 v souladu s článkem 5 směrnice o energetické účinnosti.

Pro účely řešení energetické účinnosti v odvětví energetiky je k dispozici podpora formou investic do kombinované výroby elektřiny a tepla, které jsou zahrnuty v operačních i národních programech.

Pokud jde o energetickou náročnost budov, český plán poskytuje několik informací o očekávaném nárůstu míry a hloubky renovací budov. Tyto informace jsou však vyjádřeny jen relativně (v procentech). Celková výše investic činí 153 miliard CZK v odvětví bydlení a 109 miliard CZK ve veřejném a komerčním sektoru. Tyto údaje nesouvisí s počtem renovovaných čtverečních metrů ani s dosaženými úsporami energie a k posouzení ambicí,

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti ve znění směrnice (EU) 2018/2002.

účinnosti a proveditelnosti opatření je zapotřebí více informací. Plán představuje program dotací na rodinné a bytové budovy a jiná opatření zaměřená na veřejné budovy, služby a průmysl. Česko předložilo svou dlouhodobou strategii renovací¹⁸.

Očekává se, že úspory energie v odvětví **dopravy** vyplynou ze zvýšené míry využívání veřejné dopravy a z využívání železnice místo silnic pro nákladní dopravu. Je popsáno také zavádění nízkoe emisních zón, které je podporováno v rámci národního programu pro životní prostředí, a plány týkající se realizace udržitelné mobility.

Energetická bezpečnost

Při transformaci energetického systému je prioritou zachování vysoké bezpečnosti dodávek. Vzhledem k cíli zajistit **elektrizační** soustavu s podílem energie z obnovitelných zdrojů ve výši 16,9 % a k rostoucímu podílu domácí produkce energie z obnovitelných zdrojů, který má do roku 2030 činit 21 %, nebude hrát energie z obnovitelných zdrojů v oblasti energetické bezpečnosti rozhodující úlohu. Pokud jde o **ropu a plyn**, plán popisuje opatření týkající se závislosti na dovozu, podpory výroby plynu z obnovitelných zdrojů (biometanu a vodíku) a zachování významu skladování plynu a kapacity ropných rafinerií. Desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy je koncipován tak, aby zajistil bezpečnost dodávek (diverzifikace zdrojů a dopravních cest zemního plynu a zajištění spolehlivosti přenosové soustavy). Aby se zabránilo vzniku jakýchkoli úzkých míst v důsledku postupného ukončení využívání fosilních paliv, existují plány pro vytvoření strategické rezervy. Uhlí by nahradila jaderná energie a v malé míře také energie z obnovitelných zdrojů. Je plánována další integrace trhu s elektřinou za účelem zlepšení bezpečnosti dodávek. Plán zahrnuje několik úvah ohledně kybernetické bezpečnosti.

Vzhledem k cílům, jichž má být dosaženo, jsou plánované politiky a opatření považovány za dostačující: pokrývají všechna odvětví, zohledňují dopad měnící se skladby zdrojů energie a vymezují opatření k jeho řešení. V plánu je zmíněno zajištění dlouhodobých dodávek uhlí coby priority v odvětví vytápění.

Vnitřní trh s energií

Plán uvádí, že **úroveň propojitelnosti** bude v Česku v roce 2020 pravděpodobně činit 29,6 %. To značně převyšuje cíl EU pro elektroenergetické soustavy do roku 2030. Podle metodiky použité na vnitrostátní úrovni dosáhne tato úroveň do roku 2030 44,1 %. Právě probíhá výstavba několika projektů společného zájmu v oblasti elektřiny, jejichž cílem je zachovat bezpečnost dodávek v Česku s ohledem na nárůst obchodu v regionu a ukončení využívání uhlí.

Plán poskytuje podrobný přehled současných **podmínek na trhu** s plynem a elektřinou, zejména co se týče úrovně hospodářské soutěže a likvidity trhů. Zjevně však nenavrhuje žádná regionální řešení pro otázku řízení překročení kapacity ve střední Evropě, která by usnadnila přeshraniční toky elektřiny a zajistila bezpečnost provozu soustavy.

Byly stanoveny cíle týkající se **integrace trhu** v souladu s aktualizovaným národním akčním plánem pro inteligentní sítě a sestaven podrobný seznam projektů. V porovnání s návrhem plánu byly v konečném plánu dále rozpracovány otázky flexibility, odezvy na straně poptávky a agregace a uveden seznam konkrétních projektů (pilotních, podpůrných a realizačních). Byly připraveny politiky a opatření až do roku 2030. Konečný plán však neobsahuje žádné politické cíle ani opatření spojené s jinými aspekty vnitřního trhu s energií, jako je distribuovaná výroba,

¹⁸ Česko předložilo dlouhodobou strategii renovací na základě článku 2a směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov dne 16. června 2020.

flexibilita na straně poptávky či smlouvy s dynamickou tvorbou cen. Navrhovaná opatření jsou považována za nedostatečně rozpracovaná ve vztahu k cílům, jichž je třeba dosáhnout.

Česko uvádí, že se s **energetickou chudobou** potýká velmi nízké procento domácností (2 %). Plán odkazuje na pracovní skupinu zaměřenou na toto téma, jejímž úkolem je vypracovat ověřenou metodiku identifikace energetické chudoby a zranitelnosti spotřebitelů. Kromě sociální politiky a politiky ochrany spotřebitele nemá Česko žádné politiky ani opatření vypracované za konkrétním účelem zmírnění energetické chudoby a v plánu žádná taková opatření popsána nejsou. Opatření zaměřená na úspory energie se energetické chudoby ani zranitelných spotřebitelů netýkají.

Výzkum, inovace a konkurenceschopnost

Česko nemá stanoven žádný agregovaný cíl, pokud jde o výzkum a inovace v oblasti klimatu a energetiky, který by mohl být snadno kvantifikován. Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu odkazuje na dva hlavní dokumenty: aktualizovanou strategii na období 2016–2020 a národní výzkumnou a inovační strategii pro inteligentní specializaci, jež má být podporována z evropských strukturálních a investičních fondů. Druhý uvedený strategický dokument uvádí, že by přibližně 18 % z celkových rozpočtů na výzkum, vývoj a inovace mělo být vyčleněno na prioritu „udržitelná energetika a materiálové zdroje“.

Program THÉTA na období 2018–2025 podporuje výzkum v oblasti transformace energetiky. Kromě toho Česko nemá žádný cíl týkající se výzkumu a rozvoje v oblasti energetiky nebo transformace energetiky. Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu popisuje jen stávající priority a výzkumné programy, ale neodkazuje na související rozpočty. Priority inovační strategie pro inteligentní specializaci se týkají nejen jaderné energie a energie z obnovitelných zdrojů, ale také energie z fosilních paliv. Nelze proto určit míru veřejného financování výzkumu, vývoje a inovací v oblasti nízkouhlíkových technologií. Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu však obsahuje odhad objemu veřejných financí vyčleněných na výzkum související s energiemi.

Pokud jde o **konkurenceschopnost**, důraz je kladen na dostupnost energie, snížení energetické náročnosti hospodářství a zvládnutí expozice dovozu energie. V těchto třech oblastech jsou stanoveny měřitelné cíle. Na nízkouhlíkové technologie se konkrétně nezaměřují. Plán uvádí, že současný stav odvětví nízkouhlíkových technologií a pozice tohoto odvětví na světových trzích je mimo jeho působnost.

Zapojení Česka do činností v souvislosti s **Evropským strategickým plánem pro energetické technologie (SET)** je poměrně omezené a ve vnitrostátním plánu není dále rozvinuto. Česko se podílí na třech mezinárodních pracovních skupinách, které se zabývají energeticky pozitivními oblastmi, energetickou účinností v průmyslu a jadernou bezpečností.

4. SOUDRŽNOST, VZÁJEMNÉ PŮSOBENÍ POLITIK A INVESTICE

Pokud jde o soudržnost a propojení politik, vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu uvádí, že byly poskytnuty údaje i předpovědi pro všechny rozměry energetické unie. Stále ovšem není jasné, zda byly tytéž údaje a parametry použity při analýzách všech rozměrů. V oblasti výroby energie a ve zpracovatelském průmyslu se očekává významné snížení emisí skleníkových plynů. Podle prognózy bude nadále klesat konečná poptávka po energii v oblastech dopravy a průmyslu a bude klesat i spotřeba energie v domácnostech a službách. Nejvíce rozpracovaná jsou politická opatření zaměřená na energetickou účinnost v souvislosti s budovami, zejména ta, která se týkají domácností a veřejných budov. Významná opatření v oblasti energetické účinnosti jsou

plánována pro průmysl. Je popsán potenciál vyšší účinnosti v dopravě, ovšem nepříliš podrobně. Elektrifikace v odvětví dopravy nehraje významnou úlohu, namísto toho je kladen důraz na bioplyn. Rozvoj jaderné energie, která je v rámci transformace energetiky v Česku považována za významný zdroj, by měl vyvážit omezování využití uhlí. U několika politik a opatření je zmíněno propojení rozměrů energetické unie, ale není podrobně popsáno. Celkově vzato je popis vzájemného působení rozměrů omezený.

Jsou poskytnuty informace o **investičních potřebách** a o mechanismech a zdrojích financování ke zvýšení objemu investic na podporu energie z obnovitelných zdrojů, energetické účinnosti, infrastruktury a přenosové soustavy. Uvedenými zdroji financování jsou programy EU, výnosy z prodeje emisních povolenek a státní rozpočet. Plán však neobsahuje celkové posouzení investic potřebných k dosažení cílů, které stanoví. Dále neposkytuje informace o tržních rizicích a překážkách.

Konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu poskytuje informace o investičních potřebách rozdělené podle jednotlivých politických oblastí (energie z obnovitelných zdrojů, energetická účinnost, infrastruktura, výzkum a inovace), ale nepokrývá celkové potřeby. Informace jsou uvedeny v absolutních hodnotách a jako podíl veřejného financování. Nejsou uvedeny žádné podrobné údaje o investičních potřebách v oblasti emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování ani v oblasti energetické bezpečnosti. Pokud jde o energii z obnovitelných zdrojů, plán odkazuje na investice ve výši 511,2 miliardy CZK. Z této částky tvoří 411,4 miliardy CZK současná provozní podpora pro stávající zdroje, 53,5 miliardy CZK tvoří návazná provozní podpora stávajících zdrojů za účelem udržení jejich provozu a 46,4 miliardy CZK tvoří podpora nových zdrojů (z toho pro obnovitelné zdroje energie 35,1 miliardy CZK a zbytek pro ostatní podporované zdroje energie, zejména vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla a druhotné zdroje). Celková výše investic do energetické účinnosti činí 524,1 miliardy CZK, z čehož by 156,6 miliardy CZK pocházelo z veřejných prostředků, což je upřesněno konkrétními opatřeními. Tyto investice souvisejí s opatřeními zaměřenými na úspory energie podle článku 7 směrnice o energetické účinnosti. Přibližně 30 % celkových investičních potřeb by tudíž bylo pokryto veřejnou podporou a zbytek z jiných veřejných a soukromých zdrojů. Očekává se, že mezi lety 2021 a 2030 bude investováno celkem 262 miliard CZK do renovací budov. Do elektrizační infrastruktury by se mezi lety 2021 a 2030 investovalo celkem 651 miliard CZK a do infrastruktury pro přenos energie v období 2021–2028 přibližně 35 miliard CZK. Pokud jde o výzkum, inovace a konkurenceschopnost, pro projekt THÉTA zaměřený na výzkum v oblasti energií by bylo k dispozici 5,7 miliardy CZK (v období 2018–2025), z čehož by 4 miliardy CZK byly pokryty veřejným financováním.

Investiční potřeby byly zřejmě odhadnuty na základě přístupu zdola nahoru. Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu však použitou metodiku nespécifikuje.

Česko neposkytlo žádné informace ohledně celkové výše investic, které k provádění svého plánu potřebuje. Kvůli těmto chybějícím informacím nelze provést důkladnou analýzu investičních potřeb, zdrojů financování a nedostatků. Co se týče energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů, mezi investičními potřebami a financováním zřejmě není rozdíl. Nebyly poskytnuty žádné informace o zdrojích financování elektrizační a přenosové infrastruktury. V rámci ostatních rozměrů energetické unie se Česko investičními potřebami a financováním nezabývá.

Jsou uvedeny hlavní zdroje veřejného financování spolu s odhady výše příslušných prostředků. Většina opatření alespoň zčásti závisí na financování z evropských strukturálních a investičních fondů (10,5 miliardy EUR z Evropského fondu pro regionální rozvoj, 6,44 miliardy EUR

z Fondu soudržnosti, 2,737 miliardy z Evropského sociálního fondu (2021–2027)) a ze systému EU pro obchodování s emisemi (který by byl hlavním zdrojem financování modernizačního fondu a programu „Nová zelená úsporám“). Zbývající podíl investic, přibližně 70 %, je pokryt z jiných vnitrostátních zdrojů, a to z veřejných i soukromých. Stále sice není jasné, jaké zdroje budou využity, ale budou zahrnovat státní, regionální a obecní rozpočty, jakož i soukromý sektor (podniky a domácnosti).

Pokud jde o **energetické dotace** na fosilní paliva, plán odkazuje na definici Mezinárodní energetické agentury. Konečný plán nezmiňuje žádné lhůty postupného rušení energetických dotací, zejména dotací na fosilní paliva.

Za účelem zajištění **spravedlivé transformace** představuje integrovaný vnitrostátní plán Česka v oblasti energetiky a klimatu program RESTART, který má podpořit restrukturalizaci uhelných regionů v Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském kraji. Jeho hlavním cílem je proměnit strukturu hospodářství a zajistit rychlejší růst a sblížení krajů. Pilíři programu jsou podnikání a inovace, přímé investice, výzkum a vývoj, lidské zdroje, sociální stabilizace, infrastruktura a životní prostředí a jsou pro ně připravovány zvláštní akční plány. Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu nezkoumá sociální a ekonomický dopad transformace na uvedené kraje ani její dopad v oblasti dovedností. Uhelná komise, která byla zřízena v polovině roku 2019, je pověřena zkoumáním těchto dopadů a výsledky jejích analýz zatím nejsou k dispozici.

Ačkoli je v plánu zmíněno **propojení** jednotlivých rozměrů energetické unie, není toto propojení zkoumáno v plném rozsahu, což platí i pro synergie mezi dekarbonizací, energetickou bezpečností a rozměry vnitřního trhu.

Pokud jde o politiku v oblasti **kvality ovzduší a emisí do ovzduší**, plán obsahuje emisní projekce u pěti látek znečišťujících ovzduší, jež upravuje směrnice, která stanoví národní závazky ke snížení emisí¹⁹, ovšem bez konzistentního rozpracování odpovídajícího obecným zvažovaným scénářům. V integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu je však uvedeno několik užitečných odkazů na národní program omezování znečištění ovzduší vypracovaný na základě směrnice, která stanoví národní závazky ke snížení emisí, a tento program počítá s dodatečnými opatřeními ke snížení emisí vybraných látek znečišťujících ovzduší, která by se týkala odvětví veřejné výroby energie, vytápění domácností, dopravy a zemědělství. Uvedený národní program zase odkazuje na vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu a toto začlenění je zvláště vítáno.

Plán uvádí, že dostupnost **zemědělské půdy** využitelné k produkci energetické biomasy poroste v lepším případě jen mírně. S cílem zabránit prudkému nárůstu poptávky po zemědělské půdě pro energetické účely plán navrhuje zaměřit se na její efektivnější využití ve smyslu jednotkového množství energie z obnovitelných zdrojů v konečné spotřebě získaného z hektaru. K tomu by mohla přispět energie získaná z výroby biometanu nebo z biologicky rozložitelného odpadu. Byl proveden odhad trajektorie k **poptávce po bioenergii a k nabídce biomasy** podle výchozích surovin a původu, stejně jako zdrojů lesní biomasy a jejich dopadu na pohlcení v rámci **LULUCF**.

Plán rovněž uznává problémy související s **biologickou rozmanitostí** a odolností ekosystémů, které vznikají v důsledku změn ve využívání půdy a změn klimatu. Připomíná **adaptační** strategii Česka a národní akční plán adaptace na změnu klimatu, které se zabývají kompenzačními efekty

¹⁹ Směrnice (EU) 2016/2284.

a synergiemi mezi politikou v oblasti změny klimatu a biologickou rozmanitostí (zejména dopady produkce biomasy a jejího energetického využití), jakož i úlohou ekosystémových služeb při zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně.

Oběhové hospodářství a jeho potenciál snížit emise skleníkových plynů jsou v konečném plánu začleněny ve velmi omezeném rozsahu a nejsou kvantifikovány. V budoucích plánech by bylo vítáno větší rozpracování v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky.

Energetika je jedním z odvětví, na něž se vztahuje strategie adaptace na změnu klimatu. Plán se však nezabývá tím, jak by riziko změny klimatu mohlo ovlivnit dodávky energie, přestože je energetika jedním z odvětví, na něž se vztahuje strategie adaptace, na kterou plán odkazuje.

Podrobně popsány jsou stávající politiky a opatření související s nouzovým řízením soustavy a s předcházením stavu nouze. Nejsou však uvedeny informace o vedlejších přínosech a kompenzačních efektech adaptace v souvislosti s energetickou účinností, jako např. v oblasti řízení vytápění budov.

Plán dostatečně nevymezuje obecnější **ekonomické a sociální přínosy opatření zaměřených na energetickou účinnost**. Zatímco plán obsahuje názor, že úspory energie přispívají k flexibilitě energetické soustavy, jako prostředek k omezení závislosti na dovozu energie tyto úspory zmíněny nejsou. Řada přínosů, které jsou s nimi spojeny, nejsou náležitě popsány ani kvantifikovány.

Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu obsahuje informace o celkovém **makroekonomickém dopadu** plánovaných opatření, vyjádřeném jako roční produkce v CZK dle jednotlivých odvětví, jakož i předpokládanou energetickou náročnost daných odvětví (v grafu, nikoli v číslech). Nesrovnává však makroekonomický dopad s výchozím stavem. Plán nezahrnuje další dopady navrhovaných politik, jako např. jejich sociální dopady nebo dopady na životní prostředí či zaměstnanost. Dopad na uhlí bude popsán v jiném dokumentu.

Není konkrétně vysvětleno, jak je uplatněna **zásada „energetická účinnost v první řadě“**. Nebyla uplatněna v oblastech energetické bezpečnosti, vnitřního trhu s energií ani při plánování budoucích potřeb týkajících se infrastruktury.

Konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu zcela splňuje požadavky **transparentnosti údajů** a využití evropských statistik. Statistické údaje obsažené v plánu jsou předkládány transparentně, jsou hojně využívány údaje Eurostatu a u všech tabulek i grafů jsou uvedeny zdroje předkládaných údajů.

5. POKYNY K PROVÁDĚNÍ INTEGROVANÉHO VNITROSTÁTNÍHO PLÁNU V OBLASTI ENERGETIKY A KLIMATU A SOUVISLOST SE ZOTAVENÍM Z KRIZE COVID-19

Česko musí urychleně přikročit k provádění svého konečného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, který Komisi předložilo dne 22. ledna 2020. Tento oddíl obsahuje několik pokynů pro Česko ohledně fáze provádění.

Tento oddíl se také zabývá souvislostí mezi konečným plánem a snahou o zotavení z krize COVID-19, a to tak, že vyzdvihuje možná prioritní politická opatření v oblasti klimatu

a energetiky, která by Česko mohlo zvážit při přípravě svého národního plánu na podporu oživení a odolnosti v rámci facility na podporu oživení a odolnosti²⁰.

Pokyny k provádění integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu

Česko ve svém plánu v oblasti energetiky a klimatu stanovilo cíl snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů, které nejsou zahrnuty do systému ETS, o 14 % oproti roku 2005, což je v souladu s nařízením o „sdílení úsilí“. Česko plánuje snížit v období 2005–2030 emise v odvětvích zahrnutých do sdíleného úsilí se stávajícími opatřeními o 12,5 %. S dodatečnými opatřeními by závazný vnitrostátní cíl snížení o 14 % byl dosažen jen v případě splnění závazku týkajícího se odvětví LULUCF.

Příspěvek Česka k cíli EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 ve srovnání s podílem, který vyplývá ze vzorce uvedeného v příloze II nařízení o správě, není ambiciózní, zatímco úroveň ambicí příspěvku Česka k cíli v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030 je v případě spotřeby primární energie nízká a v případě konečné spotřeby energie mírná. Plán Česka tudíž ponechává značný prostor pro další rozvoj a posílení politik a opatření zaměřených jak na energii z obnovitelných zdrojů, tak na energetickou účinnost, aby více přispělo k cílům EU v oblasti klimatu a energetiky a podpořilo ekologickou transformaci.

Česko se zavázalo k tomu, že do roku 2030 zvýší podíl **obnovitelných zdrojů** na hrubé konečné spotřebě energie na 22 %. Dosažení většího podílu obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie do roku 2030 by vyžadovalo dodatečné politiky a opatření, aby byla obnovena jistota pro investory. Tyto politiky a opatření by musely vycházet z konkrétnějšího a podrobnějšího výhledového plánování a aukcí pro obnovitelné zdroje energie, které by zlepšily investiční prostředí, které stále narušují retroaktivní změny. Pro plánovanou podporu rozvoje výroby energie z obnovitelných zdrojů na budovách by bylo přínosem ucelené zjednodušení administrativních postupů a podpůrných distribučních sazeb. V současné době není k dispozici podpora velkých obnovitelných zdrojů s výkonem převyšujícím 10 kW a je nutné co nejdříve obnovit aukce. V souvislosti s posílením prováděcích kapacit by Česko těžilo z prozkoumání vhodných podpůrných rámců pro samospotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů a společenství pro obnovitelné zdroje a zjednodušených správních a regulačních rámců (zejména pro propojení sítí) ve spojení s podporou přímých smluv uzavřených za tržních podmínek (dohody o nákupu energie). Zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění by mohlo být usnadněno větším zaměřením na souvislost mezi modernizací a dekarbonizací sítí dálkového vytápění, maximálním využíváním odpadního tepla, renovací budov a využitím potenciálu domácích obnovitelných zdrojů, a to i jiných než zdrojů využívajících biomasu. V ostatních odvětvích by dodatečné reformy a investice do elektromobility mohly vést k větším ambicím nad rámec integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu.

Pokud jde o **energetickou účinnost**, pro Česko by bylo přínosem přijetí a provádění dodatečných politik a opatření zaměřených na dosažení dodatečných úspor energie do roku 2030, čímž by se v plném rozsahu pokryl závazek týkající se úspor energie podle článku 7 směrnice o energetické

²⁰ Dne 17. září 2020 Komise předložila roční strategii pro udržitelný růst 2021 (COM(2020) 575 final) a pokyny, které mají členským státům pomoci s přípravou a předkládáním národních plánů na podporu oživení a odolnosti soudržným způsobem. Pokyny nemají žádný vliv na jednání Evropského parlamentu a Rady o návrhu nařízení, kterým se zřizuje facility na podporu oživení a odolnosti (pracovní dokument útvarů Komise, Pokyny Komise členským státům – plány na podporu oživení a odolnosti, SWD(2020) 205 final).

účinnosti. Nová opatření k dosažení úspor energie by musela být provedena co nejdříve, aby se zabránilo zpoždění při dosahování úspor. Zvláštní pozornost je třeba věnovat dobrovolným dohodám, jelikož jsou nové, mají téměř třetinový podíl na očekávaných úsporách a vyžadují pravidelné ověřování dosaženého pokroku. Česko je rovněž vyzýváno, aby zajistilo náležitě uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“ ve všech oblastech energetické soustavy, a to s přihlédnutím k vedlejším přínosům energetické účinnosti při stanovování priority investic. V této souvislosti by bylo nutné zabránit přesměrování finančních prostředků z programů týkajících se energetické účinnosti, a to vymezením a plánováním projektů v oblasti energetické účinnosti. Využití prostředků vyčleněných na ekologickou transformaci k financování politiky v oblasti energetické účinnosti by také přispělo k dosažení vyšší úrovně ambicí.

Snížení energetické náročnosti budov má velký potenciál urychlit dosažení úspor energie a přispět k hospodářskému oživení po odeznění pandemie COVID-19. Na základě hybné síly iniciativy „**renovační vlna**“²¹ je v Česku prostor pro zesílení úsilí zaměřeného na snížení energetické náročnosti stávajících budov pomocí zvláštních opatření, cílů a činností při věnování náležité pozornosti energetické chudobě. Energetickou chudobu by kromě jiných opatření bylo možné řešit prostřednictvím zvláštní podpory sociálně inovativních řešení a sociálních podniků, které se řešením tohoto problému zabývají (např. osvětové kampaně na téma energetiky, rekvalifikace nezaměstnaných osob na energetické poradce, podpora zařízení družstev na výrobu zelené energie, nákup energeticky úsporných spotřebičů, které by sociální podniky mohly pronajímat). Bude důležité zajistit prohlubování dovedností pracovní síly v odvětví stavebnictví. Další podpora renovací soukromých a veřejných budov by mohla být poskytnuta prostřednictvím navýšení veřejného financování a využití pákového efektu soukromých finančních prostředků na rozpočet EU a státní rozpočet, a to kombinací grantů, úvěrů, záruk a úvěrových dotací. Česko by muselo podpořit značný potenciál stávajících budov dosáhnout úspor energie, a to provedením dlouhodobé strategie renovací v souladu s článkem 2a směrnice o energetické náročnosti budov²².

Co se týče **energetické bezpečnosti**, Česku by prospěl další rozvoj opatření na podporu cílů v oblasti energetické bezpečnosti, včetně opatření zajišťujících odolnost a flexibilitu soustavy. Vzhledem k plánům posílit úlohu výroby jaderné energie by pro Česko bylo přínosem také provedení dlouhodobé strategie diverzifikace dodávek jaderného paliva.

Co se týče **vnitřního trhu s energií**, Česko je vybízeno, aby zintenzivnilo realizaci cílů stanovených v plánu v oblasti další integrace trhu v rámci regionální a přeshraniční spolupráce a v oblasti další digitalizace, inteligentních sítí a zapojení spotřebitelů, včetně energetických společenství a flexibility poptávky podporované flexibilními sazbami.

Pro Česko by bylo přínosem vymezení jasných ukazatelů pro sledování plnění milníků na cestě k dosažení cílů v oblasti **výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti**. V průběhu času lze shromážděné podrobné údaje o výzkumu, inovacích a konkurenceschopnosti využít k posílení tohoto procesu. V Česku by muselo být zajištěno propojení s provedenými činnostmi v rámci plánu SET. Česko by také těžilo z užšího propojení cílů v oblasti konkurenceschopnosti a politik a opatření, které mají být do roku 2030 provedeny v různých dotčených odvětvích. Rozsáhlá

²¹ Sdělení „Renovační vlna pro Evropu – ekologické budovy, nová pracovní místa, lepší životní úroveň“, COM(2020) 662 a SWD(2020) 550.

²² Česko předložilo dlouhodobou strategii renovací v souladu s článkem 2a směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov dne 16. června 2020.

průmyslová základna českého hospodářství by měla prospěch z příznivého prostředí pro posílení výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti v oblasti dekarbonizovaných technologií a odvětví.

Český plán v oblasti energetiky a klimatu uvádí **investiční** potřeby v jednotlivých odvětvích (v souvislosti s energií z obnovitelných zdrojů, energetickou účinností, infrastrukturou a přenosovou soustavou) a v různých uvedených obdobích. Očekává se, že přibližně 30 % uvedených investic (hrubým odhadem 20 miliard EUR) bude pocházet z evropských strukturálních a investičních fondů v rámci nadcházejícího programového období. Pokud má být plán spolehlivě proveden a mají být dosaženy jeho cíle, je nezbytné provedení komplexního posouzení celkových investičních potřeb vztahujících se na všechna odvětví a politické oblasti, jimiž se plán zabývá.

Česko se vyzývá, aby pokračovalo ve svém úsilí v oblasti **regionální spolupráce** s cílem zintenzivnit výměny informací a iniciativy, které usnadní provádění jeho integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, zejména v souvislosti s relevantními přeshraničními otázkami, mimo jiné v souvislosti se skupinou na vysoké úrovni pro propojení plynových sítí střední a jihovýchodní Evropy (CESEC). Česko se dále vyzývá, aby lépe využilo potenciál **víceúrovňových dialogů o klimatu a energetice**, do kterých by se měly aktivně zapojovat regionální a místní orgány, sociální partneři, organizace občanské společnosti, podnikatelská sféra, investoři a další relevantní zúčastněné subjekty a diskutovat o různých scénářích plánovaných v rámci politiky v oblasti energetiky a klimatu.

Česko se vyzývá, aby posílilo analýzu **aspektů spravedlivé transformace**, a to zejména vypracováním komplexnějšího posouzení dopadů plánovaných cílů, politik a opatření na sociální oblast, zaměstnanost a dovednosti, zvláště v uhelných regionech a průmyslových odvětvích s vysokými emisemi uhlíku. Česko rovněž musí zajistit, aby byla opatření, jejichž mapováním je pověřena Uhlerná komise, a ostatní opatření ke zmírnění dopadu transformace účinně prováděna. V této souvislosti může mechanismus pro spravedlivou transformaci v rámci Zelené dohody pro Evropu poskytnout příležitost zintenzivnit úsilí zajištěním finanční a technické pomoci.

Česko se vybízí, aby nadále pečlivě sledovalo vývoj **energetické chudoby** a náležitě reagovalo na související problémy zvláštními politikami a opatřeními. Česko se vybízí, aby vzalo v úvahu doporučení Komise ze dne 14. října 2020 o energetické chudobě a připojený dokument útvarů, poskytující pokyny ohledně definice a kvantifikace počtu domácností trpících energetickou chudobou a ohledně podpory na úrovni EU, která je členskými státy k dispozici pro jejich politiky a opatření v oblasti energetické chudoby. Česko se vybízí, aby výsledky mapování, které provede pracovní skupina zabývající se touto otázkou, převedlo v konkrétní opatření, včetně právních definic. V této souvislosti poskytuje hybná síla iniciativy „renovační vlna“ v rámci Zelené dohody pro Evropu příležitost zintenzivnit úsilí zaměřené na řešení energetické chudoby prostřednictvím snížení energetické náročnosti stávajících budov pomocí zvláštních opatření a činností.

Česko se vyzývá, aby nadále podávalo a aktualizovalo zprávy o **energetických dotacích** a zahájilo činnosti zaměřené na postupné rušení dotací, zejména dotací na fosilní paliva. Ekologickou transformaci v Česku by dále podpořilo urychlené rušení dotací na fosilní paliva, uvedené v integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu i v analýzách, které nedávno vypracovala Komise. To by zahrnovalo další rozvoj a provádění zvláštních plánů s danými lhůtami, a to ve spojení s opatřeními ke zmírnění ohrožení domácností energetickou chudobou.

Pokud jde o veškeré investice umožňující provádění integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu, Česko se vyzývá, aby zajistilo jejich soulad s národními, regionálními

a místními plány v oblasti snížení **znečištění ovzduší**, jako je národní program omezování znečištění ovzduší, a s příslušnými plány řízení kvality ovzduší.

Při provádění svého plánu by Česko mělo **co nejlépe využít různé dostupné zdroje financování** a kombinovat navýšené veřejné financování na všech úrovních (celostátní i místní, jakož i z EU) a stimulaci a zapojení soukromého financování. Tabulky 1 a 2 v příloze I poskytují přehled unijních zdrojů financování, které by Česku měly být k dispozici během nadcházejícího víceletého období financování (2021–2027), a finančních prostředků EU určených všem členským státům a podnikům. Pro nadcházející období přijala Evropská rada závazek začlenit opatření v oblasti klimatu do všech programů a nástrojů EU a dosáhnout celkového cíle, aby alespoň 30 % finančních prostředků EU bylo použito na podporu cílů v oblasti klimatu. Zároveň by výdaje EU měly být v souladu s Pařížskou dohodou a zásadou Zelené dohody pro Evropu „neškodit“. Na úrovni EU budou pro Česko k dispozici finanční prostředky z inovačního a modernizačního fondu a budou také vycházet z příjmů z dražeb povolenek v rámci systému EU pro obchodování s emisemi.

Souvislost se zotavením z krize COVID-19

Velká většina členských států navrhla svůj konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu před krizí COVID-19, a tento pracovní dokument útvarů tedy posuzuje český plán v tomto kontextu. Při provádění svého konečného integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu však Česko bude muset plně zohlednit kontext zotavování z krize COVID-19.

V souvislosti s facilitou na podporu oživení a odolnosti, která by měla být spuštěna 1. ledna 2021, **představuje konečný plán Česka silný základ pro vypracování aspektů národního plánu na podporu oživení a odolnosti týkajících se klimatu a energetiky** a pro splnění obecnějších cílů Zelené dohody pro Evropu.

Zejména by měly být co nejvíce předsunuty investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti uvedené v plánu, jakož i klíčové podpůrné reformy, které řeší mimo jiné překážky investic. Souvislost mezi investicemi a reformami má pro národní plány na podporu oživení a odolnosti zvláštní význam, aby bylo v krátkodobém či střednědobém horizontu zajištěno oživení a v dlouhodobém horizontu posílení odolnosti. Plány členských států na podporu oživení a odolnosti by měly zejména účinně řešit politické výzvy stanovené v doporučeních pro jednotlivé země přijatých Radou.

Kromě toho **Komise důrazně vybízí členské státy, aby do svých plánů na podporu odolnosti a oživení zahrnuly investice a reformy v několika „stěžejních“ oblastech**²³. Opatření v oblasti energetiky a klimatu a také konečných integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu se přímo týkají zejména stěžejní iniciativy „nabírání na síle“, „renovace“ a „dobíjení a doplňování paliva“. Pro podporu transformace energetiky a transformace v oblasti klimatu ve všech členských státech jsou také nezbytné investice a opatření v rámci stěžejní iniciativy „změna kvalifikace a prohlubování dovedností“, zejména pokud jde o zelené technologie.

Facilita na podporu oživení a odolnosti zase poskytne příležitosti k urychlení ekologické transformace v Česku a zároveň přispěje k hospodářskému oživení. Za účelem dodržení závazku Evropské rady, aby jak v případě víceletého finančního rámce, tak v případě nástroje Next

²³ Srov. roční strategie pro udržitelný růst 2021 (COM(2020) 575 final), s. 9.

Generation EU dosáhla míra začleňování oblasti klimatu 30 %, **musí nejméně 37 % výdajů v plánu Česka na podporu oživení a odolnosti souviset s klimatem**. Reformy a investice by měly účinně řešit politické problémy uvedené v doporučení pro danou zemi v rámci evropského semestru a musí dodržovat zásadu „neškodit“.

Na základě konečného integrovaného vnitrostátního plánu Česka v oblasti energetiky a klimatu a priorit pro Česko v oblasti investic a reforem vymezených v rámci evropského semestru **útvary Komise vyzývají Česko, aby při přípravě svého národního plánu na podporu oživení a odolnosti zvážilo tato opatření týkající se investic a reforem v oblasti klimatu a energetiky:**

- opatření na podporu obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti s cílem omezit závislost na uhlí a zlepšit flexibilitu sítě, mimo jiné snížením administrativní zátěže za účelem urychlení renovace budov,
- opatření zvyšující míru zavádění elektromobilů a vozidel na vodíkový pohon prostřednictvím rozvoje dobíjecí infrastruktury a alternativních paliv a daňové reformy,
- opatření na podporu udržitelné dopravní infrastruktury, a to zejména prostřednictvím investic do páteřní železniční infrastruktury a zlepšením příměstských dopravních sítí.

Výše uvedená opatření jsou pouze orientační a jejich výčet není vyčerpávající. Jejich cílem je nasměrovat úvahy během přípravy národního plánu na podporu oživení a odolnosti. Nepředjímají postoj Komise k opatřením, jež budou navržena. Její postoj bude muset být mimo jiné v souladu se schváleným zněním právního předpisu týkajícího se facility na podporu oživení a odolnosti.

**PŘÍLOHA I: POTENCIÁLNÍ FINANČNÍ PROSTŘEDKY EU PRO ČESKOU
REPUBLIKU, 2021–2027**

Tabulka 1: Dostupné finanční prostředky EU, 2021–2027: závazky, v miliardách EUR

Program	Částka	Poznámky
Fondy politiky soudržnosti (EFRR, ESF+, Fond soudržnosti)	19,8	V současných cenách. Zahrnuje financování Evropské územní spolupráce (EÚS). Nezahrnuje částky převedené do Nástroje pro propojení Evropy.
Společná zemědělská politika – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a přímé platby z Evropského zemědělského záručního fondu.	7,9	V současných cenách. Závazky v rámci víceletého finančního rámce.
Facilita na podporu oživení a odolnosti	6,7	V cenách z roku 2018. Orientační objem grantů, souhrn závazků z období 2021–2022 a odhadovaných závazků v roce 2023. Na základě prognózy Komise týkající se HDP z léta 2020.
Fond pro spravedlivou transformaci	1,5	V cenách z roku 2018. Závazky v rámci víceletého finančního rámce (VFR) i nástroje Next Generation EU.
Modernizační fond	2,8	Přibližný odhad: 7/10 povolenek přidělených v rámci systému ETS zajistí příjmy modernizačního fondu předběžně přidělené členským státům na období 2021–2030 a za předpokládané ceny 20 EUR za tunu uhlíku.
Příjmy z aukcí v rámci systému ETS	4,3	Orientačně: průměr skutečných příjmů z aukcí v letech 2018 a 2019 vynásobený sedmi. Částky v letech 2021–2027 budou záviset na množství a cenách vydražených povolenek.

Tabulka 2: Finanční prostředky dostupné pro všechny členské státy, 2021–2027, v miliardách EUR

Program	Částka	Poznámky
Horizont Evropa	91,0	V současných cenách. Zahrnuje úvěry v rámci Next Generation EU.
InvestEU	9,1	V současných cenách. Závazky v rámci víceletého finančního rámce (VFR) i nástroje Next Generation EU. Zahrnuje fond InvestEU (rozpočtová záruka pro veřejné a soukromé investice) a centrum pro poradenství (technické poradenství). Nezohledňuje prostředky dostupné pro příjemce prostřednictvím prováděcích partnerů, jako je Evropská investiční banka.
Nástroj pro propojení Evropy <ul style="list-style-type: none"> • Doprava • Energetika 	24,1 5,8	V současných cenách. Závazek v odvětví dopravy zahrnuje příspěvek převedený z Fondu soudržnosti. Nezahrnuje financování vojenské mobility v rámci Nástroje pro propojení Evropy zaměřené na infrastrukturu dvojího využití.
Facilita na podporu oživení a odolnosti	360,0	V cenách z roku 2018. Prostředky nepřidělené na závazky určené na půjčky. Půjčky jednotlivých členských států nepřesáhnou 6,8 % jejich hrubého národního důchodu.
Nástroj pro technickou podporu	0,9	V současných cenách.
Program pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE)	5,4	V současných cenách.
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	8,2	V současných cenách. Závazky v rámci nástroje Next Generation EU.
Inovační fond	7,0	Přibližný odhad: 7/10 povolenek přidělených v rámci systému ETS zajistí příjmy inovačního fondu v období 2021–2030, za předpokládané ceny 20 EUR za tunu uhlíku.

Poznámka k oběma tabulkám

Číselné údaje z programů financovaných z rozpočtu EU zahrnují jak návrhy v rámci nadcházejícího víceletého finančního rámce, tak jejich navýšení v rámci nástroje Next Generation EU mimo rozpočet EU, pokud není uvedeno jinak.

Číselné údaje citované v tomto dokumentu vycházejí ze závěrů Evropské rady ze dnů 17.–21. července 2020. Nepředjímají však výsledek probíhajícího jednání Evropského parlamentu a Rady o prvcích balíčku ozdravných opatření, jako je víceletý finanční rámec, odvětvové programy, jejich struktura a rozpočtové krytí, které bude dokončeno v souladu s jejich schvalovacím postupem.

U většiny z výše uvedených fondů je podpora transformace energetiky a v oblasti klimatu jedním z několika cílů. Pro nadcházející období však Evropská rada přijala závazek začlenit opatření v oblasti klimatu do všech programů a nástrojů EU a dosáhnout celkového cíle, aby alespoň 30 % finančních prostředků EU bylo použito na podporu cílů v oblasti klimatu. Výdaje EU by také měly být v souladu s Pařížskou dohodou a zásadou Zelené dohody pro Evropu „neškodit“.

Některé z programů uvedených v tabulce č. 2 poskytují prostředky prostřednictvím otevřených výzev podnikům, nikoli prostřednictvím orgánů veřejné správy.

PŘÍLOHA II – PODROBNÉ POSOUZENÍ ZOHLEDNĚNÍ DOPORUČENÍ KOMISE²⁴

Doporučení		Posouzení	
Dekarbonizace – skleníkové plyny	Bez doporučení	nepoužije se	—
Dekarbonizace – obnovitelné zdroje energie	Zvýšit úroveň ambicí pro rok 2030 na podíl energie z obnovitelných zdrojů ve výši nejméně 23 % jako příspěvek Česka k dosažení cíle Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů pro rok 2030 v souladu se vzorcem uvedeným v příloze II nařízení (EU) 2018/1999. Uvést v konečném plánu orientační trajektorii, která v souladu s uvedeným podílem dosáhne všech referenčních bodů podle čl. 4 písm. a) bodu 2) nařízení (EU) 2018/1999, s ohledem na potřebu zvýšit úsilí, aby byl tento cíl společně dosažen.	Zčásti zohledněno	Ačkoli Česko svůj příspěvek k cíli EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů zvýšilo z 20,8 % na 22 % jakožto podíl na hrubé konečné spotřebě do roku 2030, tento příspěvek je stále nižší než podíl ve výši 23 % do roku 2030, který vyplývá ze vzorce uvedeného v příloze II nařízení o správě. Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu uvádí důvod, proč příspěvek zůstává nižší než ten, který doporučuje Komise. Orientační trajektorie pro dosažení příspěvku do roku 2030 je stanovena pro všechny roky v období 2021–2030, přičemž má dosáhnout referenčních bodů ve výši 18 % do roku 2022, 43 % do roku 2025 a 65 % do roku 2027. (Konečný plán obsahuje orientační trajektorii s hodnotami 17 % do roku 2022, 18,7 % do roku 2025 a 19,9 % do roku 2027.) Odhadované trajektorie pro odvětvový podíl technologií pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů na dosažení souhrnných odvětvových trajektorií pro energii z obnovitelných zdrojů v období 2021–2030 dle odvětví jsou uvedeny v ročních rozestupech a v absolutních hodnotách.
	Předložit podrobné a kvantifikované politiky a opatření v souladu s povinnostmi stanovenými ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU)	Zčásti zohledněno	Hlavní oznámenou politikou je přezkum zákona týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů, který by měl být přijat v rozmezí jednoho až dvou let. Tím se zpozdí účinky opatření, která obsahuje.

²⁴ Doporučení Komise ze dne 18. června 2019 k návrhu integrovaného vnitrostátního plánu Česka v oblasti energetiky a klimatu pokrývajícího období 2021–2030, ([2019/C 297/03](#)), Úř. věst. C 297, 3.9.2019, s. 9.

	2018/2001 (8), aby bylo možné tohoto příspěvku dosáhnout včas a nákladově efektivně.		Byly doplněny podrobné informace o dalších politikách, ale jejich popisy a posouzení jejich dopadu neumožňují úplné posouzení toho, zda lze dosáhnout cílů dotčených opatření, zda je jejich rozpočet odpovídající nebo zda jsou k dispozici dostatečné zdroje k pokrytí rozpočtu.
	Zvýšit úsilí v odvětví vytápění a chlazení za účelem splnění orientačního cíle uvedeného v článku 23 směrnice (EU) 2018/2001.	Zčásti zohledněno	Cíl zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů v odvětví vytápění a chlazení o 0,8 procentního bodu ročně byl zvýšen na 1,0 procentní bod. Tato hodnota je však stále nižší než povinná hodnota 1,1 procentního bodu (bez využití odpadního tepla). Opatření popsaná v integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu jsou omezená. Mezi prioritami chybí dálkové vytápění.
	Předložit opatření zaměřená na splnění cíle pro oblast dopravy, který byl v českém plánu stanoven v souladu s článkem 25 směrnice (EU) 2018/2001.	Do značné míry zohledněno	Opatření na podporu cíle týkajícího se energie z obnovitelných zdrojů v dopravě jsou zahrnuta v návrhu novely zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, který stanoví režim podpory obnovitelných zdrojů a/nebo podporovaných obnovitelných zdrojů energie po roce 2020. Jsou zahrnuta také fiskální opatření, která podpoří mísení biopaliv s benzínem nebo naftou. Česko plánuje stanovit ve vnitrostátních právních předpisech povinný podíl obnovitelných zdrojů energie a zavede opatření na podporu rozvoje trhu s vozidly na alternativní paliva. Lhůta pro provedení příslušných ustanovení do vnitrostátních předpisů je však stanovena na 30. června 2021, takže stále zbývá dlouhá doba. Dalším problémem je stáří českého vozového parku, které v roce 2018 činilo průměrně 14,75 roku. Nezavedení dostatečné podpory navíc vedlo k nízké a nejisté míře jeho obnovy.
	Zavést opatření ke snížení administrativní zátěže, jež souvisejí s rámcem umožňujícím samospotřebu elektřiny z obnovitelných zdrojů a společenství pro obnovitelné zdroje v souladu s články 21 a 22 směrnice (EU) 2018/2001.	Zčásti zohledněno	Integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu uvádí, že transformace bude zahrnovat legislativní, nelegislativní a finanční opatření na podporu společenství, která vyrábějí energii z obnovitelných zdrojů, a samospotřeby energie z obnovitelných zdrojů. Plán však neobsahuje žádná konkrétní opatření. Neposkytuje podrobné informace o plánech zaměřených na omezení administrativní zátěže spojené s povolováním, schvalováním a sítovými poplatky. Chybí také informace o smlouvách o nákupu elektřiny.

Energetická účinnost	Zvýšit ambice směřující ke snížení spotřeby primární energie s ohledem na potřebu zvýšit míru úsilí, aby byl dosažen cíl Unie v oblasti energetické účinnosti pro rok 2030.	Nezohledněno	Česko neplánuje zvýšit úroveň svých ambicí v oblasti energetické účinnosti. Důvodem je skutečnost, že by nezbytné investice přesahovaly investice potřebné ke splnění cíle stanoveného v článku 7 směrnice o energetické účinnosti.
	Toto úsilí podpořit politikami a opatřeními, které by do roku 2030 přinesly další úspory energie. Lépe identifikovat politiky a opatření, jejichž přijetí se plánuje během období 2021–2030, mimo jiné na základě posouzení jejich očekávaných dopadů.	Zčásti zohledněno	V konečném integrovaném vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu jsou politiky a opatření související s článkem 7 směrnice o energetické účinnosti uvedeny v příloze 4. Kvalita poskytnutých informací ohledně renovací stávajících budov se zlepšila, ale je stále omezená. Dlouhodobá strategie renovací byla oznámena Komisi dne 16. června 2020.
Energetická bezpečnost	Uvést prognózy ohledně budoucí skladby zdrojů energie, včetně plynu z obnovitelných zdrojů, a plánovaná opatření v oblasti odolnosti energetického systému, opatření na straně poptávky, kybernetické bezpečnosti a kritické infrastruktury.	Zčásti zohledněno	Konečný plán obsahuje opatření zaměřená na zvýšení diverzifikace a zabránění zhoršení stávající úrovně energetické závislosti. Nyní rovněž popisuje opatření, jejichž cílem je zajistit větší flexibilitu energetické soustavy jako celku. U většiny z těchto opatření ovšem chybí konkrétní lhůty pro jejich provedení.
	Uvést podrobnější politiky a opatření zaměřené na větší diverzifikaci dodávek zemního plynu ze třetích zemí.	Zčásti zohledněno	Úroveň vývoje plynárenské soustavy spolu s přístupem k plynárenským uzlům s diverzifikovanými dodávkami zajišťuje zvýšení diverzifikace zdrojů dodávek.
	Dále specifikovat opatření na podporu cílů v oblasti energetické bezpečnosti, pokud jde o diverzifikaci a snížení energetické závislosti, včetně opatření zajišťujících flexibilitu a dlouhodobé dodávky jaderných materiálů a paliva, obzvláště s ohledem na rozvoj kapacity pro výrobu jaderné energie.	Zčásti zohledněno	V plánu jsou vymezena opatření na podporu celkové energetické bezpečnosti, diverzifikace a odolnosti energetické soustavy. Jaderné energii je udělena významná úloha, jelikož nahrazuje černé a hnědé uhlí ve skladbě zdrojů energie.
Vnitřní trh s energií	Definovat perspektivní cíle a úkoly v souvislosti s integrací trhu, zejména dobře definovaná nová a plánovaná opatření. Nastítnit potenciál plynu z obnovitelných zdrojů.	Do značné míry zohledněno	Konečný plán poskytuje podrobnější informace o potenciálu plynu z obnovitelných zdrojů. Odkazuje také na vypracovaná posouzení konkrétních legislativních opatření zaměřených na rozvoj hospodářské soutěže. Z administrativních důvodů však v plánu nejsou obsažena.
	Uvést v konečném plánu celkové posouzení stávajících a budoucích opatření souvisejících s rozvojem hospodářské soutěže.	Do značné míry zohledněno	Konečný plán lépe popisuje reformy trhu s elektřinou. Podporuje také zapojení všech zdrojů a lepší integraci obnovitelných zdrojů a dále podporuje aktivní úlohu a ochranu prozumentů a spotřebitelů.
Výzkum, inovace a konkurenceschopnost	Dále objasnit své vnitrostátní cíle a cíle financování, pokud jde o výzkum, inovace a konkurenceschopnost,	Zčásti zohledněno	Existuje několik vnitrostátních dokumentů obsahujících příslušné oblasti, v nichž jsou cíle v oblasti výzkumu a inovací vymezeny.

	jež se vztahují specificky k energetické unii a jichž má být dosaženo od nynějška do roku 2030, aby byly ihned měřitelné a vhodné pro účely podpory dosahování cílů v ostatních rozměrech integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu.		Tyto cíle však nemají žádné konkrétní lhůty, nejsou kvantifikované a ani nejsou podloženy zvláštními politikami či opatřeními. Z toho důvodu Komise zastává názor, že je úsilí v oblasti výzkumu a inovací zohledněno jen zčásti. Pokud jde o konkurenceschopnost, nebyly stanoveny žádné konkrétní nebo měřitelné cíle.
	Podpořit uvedené cíle specifickými a adekvátními politikami a opatřeními včetně těch, jež mají být vypracovány ve spolupráci s ostatními členskými státy, jako je Evropský strategický plán pro energetické technologie.	Zčásti zohledněno	Spolupráce v rámci plánu SET je zmíněna, ale vnitrostátní plán neobsahuje žádný odkaz na odpovídající politiky či opatření, které by v této souvislosti měly být vypracovány.
Regionální spolupráce	Pokračovat v již nyní vynikající regionální spolupráci v rámci Visegrádské skupiny sestávající z České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska, jakož i ve dvoustranných dialozích s ostatními členskými státy. Taková spolupráce by mohla zahrnovat témata, jako je další integrace vnitřního trhu s energií, opatření související s posuzováním přiměřenosti soustavy s ohledem na plánované pokračování kapacitního trhu, spravedlivá transformace, snižování emisí uhlíku a další zavádění energie z obnovitelných zdrojů, včetně z toho vyplývajících dopadů na energetickou soustavu a přeshraniční obchod s elektřinou.	Zčásti zohledněno	Česko v průběhu přípravy návrhu integrovaného vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu konzultovalo sousední členské státy (bilaterálně nebo v rámci spolupráce Visegrádské skupiny). Byly projednány příležitosti pro další spolupráci, ale nejsou k dispozici žádné informace ani žádná konkrétní rozhodnutí či opatření v oblasti spolupráce. Jednání probíhala výhradně na vysoké úrovni. Česko jasně uvádí, že je proti zřízení platformy regionální spolupráce zaměřené na integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu. Upřednostňuje přístup zdola nahoru založený na skupinách pro bilaterální či multilaterální spolupráci, zaměřených na projednávání konkrétních, individuálních otázek. Česko v konečném plánu doplnilo informace o spolupráci v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Uvádí však jen to, že se v případě nutnosti nebrání zavedení jistých opatření (statistický transfer / otevírání režimů podpory zahraničním výrobcům). Byla doplněna kapitola věnovaná dopadům plánovaných politik na jiné členské státy, ale je nejasná a neobsahuje žádné negativní dopady. Nebyly poskytnuty žádné další informace o spolupráci zaměřené na jiné rozměry zdůrazněné v doporučení Komise.
Investice a zdroje financování	Rozšířit svou analýzu investičních potřeb a zdrojů, včetně příslušného financování na vnitrostátní a regionální úrovni a na úrovni Unie, jež je v současnosti k dispozici pro specifické politiky, na obecný přehled investičních potřeb pro dosažení svých cílů v oblasti energetiky a klimatu.	Zčásti zohledněno	Mezi posuzované oblasti patří energie z obnovitelných zdrojů, energetická účinnost, infrastruktura a přenosová soustava, ale není k dispozici žádný obecný přehled investičních potřeb a financování. Otázky jako doprava zahrnuty nejsou. Uvedené zdroje financování zahrnují fondy EU a státní rozpočet. Pokud jde o politiku soudržnosti, plán obsahuje odhad potenciální celkové výše

			finančních prostředků přidělených na příští programové období dle fondů (celkem přibližně 20,02 miliardy EUR).
	Zvážit rovněž nákladově efektivní provádění převodů do jiných členských států podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/842 (9) jako zdroje financování.	Zcela zohledněno	Česko zatím neplánuje využít nákladově efektivní provádění převodů úspor emisí skleníkových plynů jiným členským státům, ale zachovává možnost pozitivních i negativních převodů v závislosti na podílu energie z obnovitelných zdrojů.
Dotace v energetice	Uvést všechny energetické dotace	Do značné míry zohledněno	Konečný plán uvádí dotace na energii z obnovitelných zdrojů, energetickou účinnost a fosilní paliva. Seznam do značné míry odpovídá kategoriím dotací vymezeným v nedávno vypracovaných analýzách Komise zaměřených na dotace v oblasti energetiky.
	Uvést zejména dotace na fosilní paliva	Do značné míry zohledněno	V konečném plánu jsou dotace na fosilní paliva uvedeny. Seznam do značné míry odpovídá kategoriím dotací vymezeným v nedávno vypracovaných analýzách Komise zaměřených na dotace v oblasti energetiky.
	Uvést provedená opatření a plány postupného rušení.	Nezohledněno	Plán neobsahuje žádná opatření ani plány týkající se rušení energetických dotací. Uvádí, že Česko nehodlá systematicky rušit energetické dotace, které jsou klíčem ke splnění cílů EU pro rok 2030 v oblasti ochrany klimatu, snížení znečištění ovzduší, zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů a snížení energetické náročnosti. Plán neobsahuje činnosti ani lhůty týkající se rušení dotací na fosilní paliva.
Kvalita ovzduší	Doplnit analýzu interakcí s politikou týkající se kvality ovzduší a emisí do ovzduší uvedením dopadů na znečištění ovzduší pro různé scénáře a poskytnutím podkladových prognóz znečišťujících látek v ovzduší s přihlédnutím k synergiím a kompenzačním účinkům.	Do značné míry zohledněno	Doplnění analýzy interakcí s politikou týkající se kvality ovzduší a emisí do ovzduší bylo zcela zohledněno, zejména v části 4.2.1 bodě iii) plánu. Kvantifikované dopady na znečištění ovzduší pro různé scénáře jsou uvedeny jen u dílčího souboru scénářů v tabulce č. 76. Především jsou uvedeny emise pěti znečišťujících látek do roku 2030 podle dvou scénářů (se stávajícími a dodatečnými opatřeními), byť bez uvedení informací o použité metodice. Kromě toho nejsou přednostní opatření zvažovaná u těchto projekcí v souladu se scénářem s dodatečnými opatřeními uváděným v plánu jako celku. Synergie a kompenzační účinky byly zohledněny, a to zejména prostřednictvím spojení se znečištěním ovzduší v odvětví energetiky, tj. s vyšší energetickou účinností, postupným ukončením využívání uhlí a lepším využíváním biomasy k vytápění

			domácností, včetně režimu podpory výměny kamen.
Spravedlivá transformace a energetická chudoba	<p>Lépe integrovat aspekty spravedlivé transformace, zejména uvedením více podrobností o dopadech plánovaných cílů, politik a opatření v sociální oblasti a v oblasti dovedností a zaměstnanosti.</p> <p>Konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu by měl obzvláště analyzovat dopad transformace energetiky na obyvatele dotčené postupným ukončením využívání uhlí nebo adaptacemi v jiných energeticky náročných odvětvích.</p> <p>Zajistit propojení s českým strategickým rámcem ReStart, který podporuje spravedlivou transformaci českých uhelných regionů.</p>	Zčásti zohledněno	<p>Konkrétně je popsán projekt RESTART podporující transformaci v Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském kraji. Není však uvedeno posouzení dopadů transformace v sociální oblasti ani v oblasti dovedností a zaměstnanosti. České orgány zdůrazňují, že neměly dostatek času na provedení takového posouzení, a Česko tudíž využívá možnost stanovenou nařízením (EU) 2018/1999 tyto dopady podrobně nepopisovat, pokud to není možné.</p> <p>Požadavek analýzy dopadu transformace energetiky na obyvatele dotčené postupným ukončením využívání uhlí nebo adaptacemi v jiných energeticky náročných odvětvích je zčásti zohledněn. Konkrétně byly tyto otázky rozebrány poměrně podrobně, ale podrobnější analýzu by údajně měla provést Uhelná komise. Tento orgán byl zřízen v červenci 2019 a zatím požadovanou analýzu nebyl schopen provést. Bylo by také vhodné poskytnout posouzení distribučního dopadu plánovaných opatření týkajících se transformace na příjmy domácností (včetně dopadu na náklady na bydlení).</p>
	Dále rozvíjet metody řešení otázek energetické chudoby, mimo jiné specifikací posouzení požadovaného nařízením (EU) 2018/1999.	Zčásti zohledněno	Pokud jde o energetickou chudobu, konečný integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu poskytuje vhodné podkladové informace, ale neuvádí plánovaná opatření ani dopady a neuvádí žádný cíl týkající se snížení energetické chudoby.

			Zdůrazňuje, že Česko nemá k dispozici definici energetické chudoby. Byla zadána zakázka na nastavení certifikované metodiky pro hodnocení energetické chudoby a zranitelných spotřebitelů.
--	--	--	--